

Večernik

Leto I. (VIII.), štev. 75

Maribor, torek, 2. avgusta 1927

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemati v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifu
Oglase sprejema tudi oglasni oddelek »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Prve iskre nezaupljivosti vlade napram dr. Korošcu

Aktivni minister javno žigosa dvolično politiko dr. Korošca

BEOGRAD, 2. avgusta. Veliko pozornost je vzbudil v političnih krogih članek današnjega »Vremena« z naslovom: Dr. Korošec in radikali, ki ga je očividno spisal kak aktivni minister.

Pisec naglašja, da je ministrski predsednik Vukičević sklenil pogodbo z dr. Korošcem predvsem zato, da se SLS odreče separatistični politiki. Dr. Korošec je v to privolil, ker je uvidel, da zanj ni drugega izhoda; priznal je vidovdansko ustavo in zavrnil tudi autonomistični program.

Toda SLS. pravi pisec dalje, ni popolnoma odkritosrečna, ker ne glede

na sklenjeno pogodbo njen glavni organ »Slovenec« še vedno piše v separatističnem duhu in se zavzema za avtonomijo. To postopanje ni v skladu niti s politiko vlade niti s stremljenjem radikalne stranke. Ako hoče SLS, da jo bo sedanja vlada podpirala, potem se mora popolnoma odreči separatizmu.

V vladnih krogih odkrito priznava, da se ne strinja s postopanjem dr. Korošca. Pogodba, ki je bila sklenjena z Vukičevićem, je postala vsled nelojalnega postopanja SLS brez pomena.

Era demokratskega bloka na obzorju

Volilna prognoza — Radićeva zvezda na zatonu — Radićale čaka popeln poraz

BEOGRAD, 2. avgusta. Vse stranke se sedaj intenzivno bavijo s sestavo kandidatnih list in politično življenje je že popolnoma osredotočeno na volitve.

Minister za izenačenje zakonov dr. Angjelinović, ki se je vrnil iz južne Dalmacije, napoveduje, da je zgubil Radić najmanj 30% na glasovih. Po njegovem mnenju je vrh tega pričakovati tudi precej manjšo udeležbo na volitvah, ker se bodo vršile v dobi intenzivnega dela na polju in se dalje ljudstvo tudi ne zanima več tako za politične razmere.

Pavle Radić, ki se je mudil na agita-

ciji po Južni Srbiji, odide prihodnje dni na Bled, da se osebno pritoži pri kralju nad nasilstvi vladnih organov proti njegovim pristašem. Vložiti namerava ob enem takoj po sklicanju skupščine proti sedanji vladi obtožbo.

Po sedanjem položaju sodež, bo radikalna stranka izšla iz volitev močno decimirana. Zato se vedno bolj pojavljajo glasovi, da preide državno krmilo po volitvah v roke demokratskega bloka, ki bi združil poslance Davidovičeve, Spahove, Trifkovičeve in Pribečevićeve skupine.

Novi albanski poslanik v Beogradu

BEOGRAD, 2. avgusta. Albanska vlada namerava v najkrajšem času imenovati svojega dosedanjega vojaškega atašea v Parizu, Selama Hedinu Rošina za poslanika v Beogradu. Dotlej bo opravljal poslaniške posle bivši poslaniški tajnik v Beogradu Rista Mahmud Begović.

80 letnica narodnega škofa

Dubrovniški škof Fran Uccellini, nedvomno za pokojnim velikim vladikom Strossmayerjem najbolj popularni hrvatski škof, praznuje danes, svež in 81, 80.letnico svojega rojstva. Vsi jugoslovanski listi objavljajo pri tej priliki obširne članke o delovanju in zaslugah tega odličnega cerkvenega nacionalnega borca, ki je bil vedno neizprosni in neustrašni propovednik ujedinjenja našega troimenega naroda.

Najvažnejši del njegovega javnega delovanja pa je vsekakor na prosvetnem polju. Prevel je med drugim slavno Dantejevo »Divino comedio«. V priznanje njegovih izrednih zaslug na narodnem in prosvetnem polju, kakor tudi kot cerkven dostojanstvenik, ki propagira ob vsaki priliki versko strpnost, je odlikoval kralj škofa Uccellinija z redom Sv. Save I. razreda.

ZNIŽANJE DAVKOV V ITALIJI

RIM, 2. avgusta. Ministrski svet je sprejel zakonski načrt finančnega ministra, ki znižuje davke za 1135 milijonov lir.

Številne smrtne žrtve pretekle nedelje

Ne samo pri nas je bilo v nedeljo vse na Dravi v mestnem in v okoliških kopaljših, tudi prebivalci velemest kakor Berlina in Londona so pod vročim solncem pohiteli v vodo. Posledice niso samo izredno blagodejne, temveč, kakor poročajo danes, tudi precej tragične.

Angleška rivijera beleži v nedeljo celo vrsto nesreč s smrtnim izidom. Najtežji primer se je zgodil pri Bornemouthu. Štirje otroci nekega majorca so se odpeljali z malo jadrnico na morje. Zunanaj pa je nenadoma zapihal silen veter in prevrnil ladjico. Neki parnik, ki je po naključju priplul mimo, je opazil na prevrnjenem čolnu deklico, ki se je oprijemala s poslednjimi močmi ladjice. Ko je vzela posadka parnika deklico na brod, so zvedeli podrobneje o nesreči. Ko se je čoln prevrnil, so se sicer obdržali vsi štiri otroci na njem in poslali najstarejšo sestro proti obrežju po pomoč. Ta pa je nedvomno na potu omagala in utonila. Od ostalih treh je kmalu tudi 11letni bratec oslabil in se pričel potapljati. Ko ga je skušal obdržati na površju in rešiti starejši brat, kadet pomorske vojske, sta izginila oba v globino. Tako je ostala pri življenju le ta deklica, ki bi bila gotovo tudi utonila, da je prišel parnik nekaj minut kasneje.

Promet izletnikov in kopalcev iz Berlina v okolico je dosegel v nedeljo rekord letošnje sezone. Žal je bilo tudi mnogo žrtev. Dosedaj so ugotovili da je utonilo pri nedeljskem kopanju sedem meščanov iz Berlina.

Zločin Mariborčana na Dunaju

Zločin dogovorjen med nečakom in stricem — Morilec priznava, sokrivec molči — 13 letna hčerka obtožuje očeta — Morilčeva osebnost

Preiskava strašnega zločina na dunajski Šmelci je ugotovila, da je zločinec res mariborski rojak, kakor smo že večkrat ugotovili po podatkih zglasilnega urada. Sedaj je gotovo, da se ne piše Karol, ampak Herman Jaroš.

Druga senzacionalna ugotovitev je pa ta, da je zločina skriv njegov stric, 41letni brezposelni elektrik Gottfried Matz, mož umorjene 39letne Ane Matz. Ker je mati Jaroša rojena Matz, je torej sokrivec Gottfried Matz njegov pravi stric, umorjena Ana pa njegova takozvana »mrzla« teta.

Morilec je prvotno opisoval svoj zločin tako, kakor je stalo v prvem poročilu. Zatrjeval je, da ni imel namena moriti in ropati ter da so ga le klofute Ane Matz spravile v tako besnost, da ni vedel več, kaj dela. Pri ponovnem zaslišanju je pa začel

obtoževati strica.

Policijsi se že od začetka ni zdelo verjetno, da bi mož ves čas strašnega boja in umora v sosednji sobi ležal v takih božjastnih napadih, da ne bi o vsem tem, kar se je odigralo, ničesar vedel. Jaroš je najprej trdil, da sploh ni vedel, ali je stric doma, ko je prišel prosit za denar. Pozneje se je zagovarjal in končno je prišel s strašno obtožbo, da ga je stric k zločinu ponovno nagovarjal in da mu je prejšnji večer

za umor žene obljubil nagrado

100 šilingov. Sokrivo moža potrjujejo razne okoliščine. Gottfried Matz je bil blagajnik nekega društva in je ves denar zapravil. Da ga ne bi ovadili in zaprli, se je žena obvezala, da pokrije njegovi dolg z dohodki svoje prodajalne v mesečnih obrokih. Mož ji je to požrtvovalnost slabo poplačeval. Pijančeval je in v pijanosti je bil ves divji. Žena se je parkrat potožila, kako zelo se ga boji...

Sumljivo je tudi to, da je Matz nedavno nepričakovano pregovoril svojo ženo k zavarovanju, za njenim hrbtom je pa govoril z različnimi posredovalci, kako bi se prodajalna dala dobro prodati. Jaroš pravi, da se je o tem tudi z njim razgovarjal.

Božjastnega Matza so takoj po umoru spravili na rešilno postajo. Ko so ga pozneje začeli izpraševati, je venomer trdil, da ničesar ne ve, da sploh misliti ne more, ker ga tako strašno boli glava.

Ko so nečaku med zaslišanjem pravili da stric ničesar ne ve, je prišel na dan

s podrobnostmi zločinskega dogovora.

V nedeljo ob 11. uri — toraj komaj pet ur pred umorom — sta se sestala s stricem v neki gostilni ter se tu vse dogovorila: kako naj Jaroš teta zadavi, kako jo bosta obesila na kljuko, ki jo je stric že poprej pripravil in kako se bosta potem obnašala in govorila, da bi fingirala samomor nesrečne žene. — Po tem dogovoru je šel Jaroš na svoje stanovanje po vrvi.

Načrt se je izjalovil vsled obupnega odpora nesrečne žene in vsled slušaja, da zločince nista imela časa, da prikrijeta sledove strašnega boja.

Malo pred prihodom Jaroša je poslala Ana Matz svojo otroke — 13letno hčerko in 4letnega sinčka na sosedn. Otro-

ka sta se vrnila, ko je bila še komišlja na kraju zločina. Malega dečka so lahko brez truda odstranili, da ni ničesar opazil, hčerka je pa v trenutku vse razumela ter se zgrudila na tla v žalosti in grozi...

Najhuši obtožitelji

je postala, ko se je zopet zavedla. Pri-povedovala je, kako se je oče često z materjo kregal in pretepal in kako ji je jokajoča mati često dejala: »Boš videla, Lenčka, oče me bo še zadel...«

Sosed Einzinger je izjavil, da je parkrat slišal, kako se je Matz s svojo ženo prerekal radi nečaka. Žena je možu očitala, zakaj daje nečaku potohu in zakaj ga vlačijo v hišo. Stric se je za svojo ga nečaka vedno zavzemal.

Osebnost morilca

je pravi znak nekeke epidemije, ki danes razsaja. Kot strašni zločinci so se že nepričakovano razkrili mnogi mladi ljudje, ki brez prave eksistence, brez rednega dela na zunan prav večše predstavljajo uglajeno in prav okretno mlado generacijo. Jaroš je bil že v raznih podjetjih in poslih, a se ni mogel nikjer ustaliti, ker je bil resno zavzet samo za ples in nogomet. Z vsemi sredstvi je pa skrbel za to, da je bil vedno gizdalinsko oblečen. Strašno zločinstvo, v katero je bil brezdvomno zapeljan, ga ni pretreslo in spravilo iz priučenega ravnotežja.

Strahotne posledice brezposelnosti

Obup, povzročen v pomanjkanju in bedi radi brezposelnosti terja neprestano žrtve. Rodbinski spori, samomori, umori to je bilanca današnjega gospodarskega položaja. V nedeljo se je dogodila nedaleč Tešina grozna rodbinska drama brezposelnega delavca Skuline. Vkljub svoji srednješolski izobrazbi ni mogel najti Skulina, ki je poročen in ima dvoje nedoraslih otrok, nikake službe. Beda v rodbini je prišla že tako daleč, da je morala uboga mati pobirati po cestah in dvoriščih razne odpadke in ostanke jedi, da vsaj malo uteši lačno deco. Kakor je običajno glavni povod za disharmonijo v zakonu proletarca revščina, tako je bilo tudi tu. Mož in žena sta se prepirala in tekotom besednega boja je prišlo v nedeljo do najstrašnejšega. — Besna žena je v svojem obupu zgrabila za sekuro in možu na mestu preklala glavo. Soprog je bil seveda takoj mrtev. Ko se je storilka zavedla svojega dejanja, se je šla sama javit oblastu, kjer so jo aretovali. Uboga otročička so oddali v dečji dom.

SENZACIJA O ANGLEŠKIH JETNIŠNICAH

V petek je bil v Londonu izpuščen iz jetnišnice bivši član angleške spodnje zbornice Bootemley ki napoveduje sedaj senzacionalne podatke o angleških jetnišnicah. Po njegovi izjavi se razmere v angleških kaznilnicah tako škandalozne, da mora postati duševno bolan vsak seksualno propadel človek. Bootemley pravi, da bi moral vsak član angleške spodnje zbornice presedeti dve leti v zaporu, potem bi gotovo izginila ta sramota Anglije.

Mariborski in dnevni drobiž

Kopaljšče v Bistrici

Vroč julijski dnevi so znatno povečali obisk v mestnem kopaljšču, ki je kljub raznim neugodnostim vsak dan prenapolnjeno. Dejstvo, da tukajšnje kopaljšče ne nudi tega, kar bi moderno kopaljšče moralo nuditi, sili mestno prebivalstvo, da v dneh vročine in sopare zatekajo v prijaznejše, naravno in zelo priključivo kopaljšče v Bistrici.

Ob nedeljah in praznikih se pretvori obrežje Drave ob izlivu Bistrice v pravcato mravljišče. Na stotine Mariborčanov pohiti z izletniškimi vlaki na peščen breg, ob katerem so podjetni Bistričani zgradili veliko garderobo z dvajset oddelki in restavracijo, ki je oskrbljena z vsem potrebnim.

Minulo nedeljo je bil obisk gotovo rekord. Dolgi popoldanski potniški vlak je bil natrpan Mariborčanov, ki so večinoma vsi izstopili v Bistrici. Kopaljšče je bilo premajhno. Garderobe niso zadostovale za nenavadno velik obisk, a kljub temu so izletniki vztrajali v vselem razpoloženju na bistriški »Rivijeri«. — Prisiljeni so bili, da se zatečejo v teman gozd, kjer so se v senci košatih velikih preuniformaliziranih za poset kopaljšča, ki v resnici odgovarja vsem zahtevam popolnoma udobnega kopaljščega kraja. Neprijetno je samo to, da veljajo znižani izletniški vozni listki samo za vlak, ki odhaja v Maribor že ob 18.23, ko je na peščenem bregu najprijetnejše. Ako bi se tudi tozadevno dala izposlovati kaka ugodnost, bi bistriško kopaljšče gotovo še pridobilo na obisku. —

Sestanek SDS v Krčevini.

Redni sestanek članov krajevene organizacije SDS pri Wombeku bo v sredo 3. avg. ob 8. zvečer. Govoril bo gospod Spindler. Člani povabljeni k polnoštevilni udeležbi. Izostanek brez opravičbe se bo smatral za nebržnost. —

Tužil v Mariboru.

Sinoči je prenočevalo v Mariboru 81 tužcev: v hotelu »Meran« 19, pri Zamorcu 12, pri Črnem orlu 14 itd. Od teh je bilo 21 inozemcev, večinoma Avstrijcev.

Nesreča na Lajteršperku.

O nedeljski nesreči na državni cesti blizu nekdanje orožniške postaje doznajamo še naslednje podrobnosti. Enovprežni voz z rodbino Marije Ropene je prihitel po cesti s Počehove in se radi ostrega ovinka na državno cesto ter radil prevelike hitrosti vožnje prevrnil v jarek. Mati je z otroci obležala ranjena na tleh, konj pa je vlekel narobe obrnjen voz še nekaj časa s seboj. Za njim je privozil prvi avtomobil z g. Moravcem in tovariši, ki so nudili ponesrečenemu prvo pomoč. Gospa Ropena s hčerko Nado pa je že včeraj zapustila bolnico in se podala v domačo oskrbo. —

Nos mu je razbil z budilko.

Sinoči se je vrnil Bogomil D. iz Splavarske ul. 7 vinjen domov. Že pred vrati je pričel prepir z ženo, ki mu je živahno odgovarjala, tako da je glasan hišni »pogovor« zbudil sosede. Nekateri so se zgrajali, drugi pa zabavali. Neki hudomušnež pa je odhitel po stražnika in se hotel iz razjarjenih zakoncev malo pozabavati. Komaj pa se je vrnil na dvorišče, ga je na svojem hodniku pričakal vinjeni Bogomil in mu vrzel težko budilko v glavo. Meril je dobro in zadel soseda v sredo obraza ter mu poškodoval nos in ustnice. Ko je nastopil stražnik je v hiši št. 7. zopet vladal mir. —

Vlom.

Sinoči je bilo v Tkalski ulici št. 11. vlomljeno v delavnico slaščičarja Ivana Tomovića. Neznani storilec je med tretjo in četrto uro zjutraj s ponarejenim ključem odklenil vrata v delavnico slaškolodarno in izmaknil iz predala pisalne mize okrog 300 Din gotovine in obrtni list. O tatovih doslej še ni sledu. —

Policijska kronika.

Od ponedeljka na torek je bilo aretiranih 6 oseb: 2 radi vlačugarstva, 1 radi razgrajanja, 1 radi prevare, 1 radi telesne poškodbe in 1 radi pijanosti. — Radi najrazličnejših prestopkov je bilo vloženih 20 prijav. —

Glavna skupščina CMD bo letos v Mariboru

Glavna skupščina Ciril-Metodove družbe se bo vršila letos v Mariboru in sicer dne 9. oktobra. Vsa narodna društva se naprošajo, da bodo sodelovala pri skupščini, ki naj bo manifestacija naše šolske družbe za severno mejo, enako pa tudi naša zahteva, da se glavno vodstvo CMD bolj ozira na našo severno mejo. Mariborski podružnici CMD bosta povabili zastopnike društev in prijatelje družbe sredi septembra na razgovor o predpripravih za skupščino. —

P. n. naročnike

opozarjamo, da smo včerajšnji številki priložili položnice. —

Potegnjeni Jaka.

Včeraj je Jakob Hajdorovič, doma iz okolice Čakovca ves dan popival s Terezijo T., ki mu je za noč obljubljala obilno nagrado. Ko pa je na večer Jaka postajal vedno bolj nadležen in tirjal od nje izpolnitev ustmene pogodbe, se mu je Terezija hotela odtegniti, kar pa je vročekrvnega gostitelja razkačilo, da je prišel na Meliški cesti razgrajati in groziti svoji tovarišici. Posredoval je stražnik, ki je neukrotljivega kričača odvedel v policijske zapore. Toda Jaka se tudi tam ni pomiril, temveč je obljubil, da bo nevaležno Reziko že poučil, kaj se pravi Hrvata vleči za nos. — Pol ure kasneje pa je prišla tudi Rezika po lastni zaslugi v roke pravice. Bila je radi izgreda, ki ga je zagrešila v vinjenem stanju na Aleksandrovi cesti, aretirana in odvedena v zapore, kjer sta skupaj z Jakcem vzbujala spomine na prijetne popoldanske ure. Na stanovanju podjetne Rezike pa je policija našla neko natakario in upokojenega financarja, kar je težak sum, ki je padel na »nedolžno« dekle, še povečalo. Za zanimiv slučaj in tajnosti Rezikinega stanovanja se bo policija še zanimala. —

Mrzel tuž sredi ulice.

Včeraj popoldne se je nudila pasantom Tržaške ceste kaj prijetna slika. Sredi prašne ulice je ležala ob 16. uri vinjena Frančiška F., ki je brez stanovanja, brez sredstev in brez rednega zaslužka. Nagajivi stanovalci pa so si, še predno je posredovala policija, dovolili primerno šalo. Od vina, žganja in solca razgreto Frančiško so namreč polivali s hladno vodo in jo budili k zavesti. Uspelo jim je, da so jo spravili s ceste, nato pa je prišel stražnik in jo odvedel v zapor, kjer so ugotovili, da je Frančiška T. za pet let izgnana iz Maribora in da je prišla zopet po stari navadi služiti v mesto kruh. Ko bo odsedela policijsko kazen, jo pošljejo v domovinsko občino. —

M. U. Dr. Jože Sekula

ne ordinira do srede avgusta. — 668

Nalezljive bolezni.

V mariborskem mestnem okolišu je od 22. do 31. julija obolelo na nalezljivih boleznih 8 oseb in sicer 7 za škrlatinko (1 smrtni slučaj) in 1 za ošpicami. —

Srečke drž. razredne loterije

so stari naročnikom na razpolago v naši upravi samo še do 5. avgusta. Po 5. avgustu se bodo prodale drugim. —

Udruženje vojnih invalidov v Mariboru,

je od 1. januarja do 30. julija obdarilo več svojih najbavnejših članov in sicer so prejeli: Kranjc Ivan v Mariboru Din 100, Petek Alojz v Mariboru Din 200, Kleiderman Josip v Mariboru Din 150, Skrbot Jurij Zg. Hoče pri Mariboru Din 150, Nipič Marija v Mariboru Din 150, Leber Marija v Studencih pri Mariboru Din 100, Hojnik Terezija v Orehovi vasi pri Mariboru Din 100, Kočevar Ana v Mariboru Din 100, Kajzer Terezija v Mariboru Din 180, Brumen Ivana v Bohovi pri Mariboru Din 100, Krojz Alojz v Mariboru Din 75, Napast Jožef v Bohovi pri Mariboru Din 50, skupaj 1555 Din. —

Kavarna »Evropa«.

Atrakcija »Leopoldi« — polna smeja in nadaljni program. — Koncert umetniškega dueta. — 670

Velika kavarna.

Danes operni večer in gostovanje g. Pavhata. — 671

Razstava kneza Čerkasova v Mariboru

Ruski knez Čerkasov je razstavil v Mariboru v Gosposki ulici nekaj pastelnih slik. Privoščimo ruskim beguncem zaslužek, dovoljujemo jim vse udejstvovanje in izrecno bodi povdareno, da sem z velikimi simpatijami gledal na reklame umetnostne razstave kneza Čerkasova in z dobrohotnim zanimanjem stopil v razstavo.

Toda — est modus in rebus. Kdor se vzpenja na visoko lestvo umetnosti in pod to firmo ponuja Slovencem svoje proizvode, ta se mora zavedati, da stoji slovenska slikarska umetnost na evropski višini in da sta med Slovenci zlasti slikarska kultura in umetniški čut precejšnja. Ne more se nam servirati za umetnino karkoli. Kar nudi ta razstava, pada v dva dela, ki sta tako različna med seboj, ko da bi ju bila ustvarila dva različna slikarja. Portreti na eni, vse ostalo na drugi strani. Portreti nosijo po kubični rizi, po načinu ploskovnega barvanja vse izrazite znake zagrebške šole, sicer pa v razstavne svrhe niso zreli. Vse ostalo pa napravlja utis zarisanih, diletantskih, slabih kopij po razglednicah, brez resničnosti. Kako je ocenil »umetnik« naše občinstvo, dokazuje najbolj jasno to, da si je dovolil poleg vsega tudi še plagijat. Pod naslovom: »Brezposelnost« je namreč razstavil sliko s svojim podpisom, ki je pa v celoti kopija znane, leta 1891. dovršene slike nemškega slikarja Huberta Herkomerja z nazivom: »Streik«. Tuje delo je tedaj kot svoje razstavil!

Tako početje le kvari resničnim umetnikom že itak borni zaslužek; zato je treba enkrat za vselej zavrniti take mistifikacije umetnosti tje, kamor spadajo, pa naj izvirajo iz umetniškega stremljenja ali iz kruhorstva. M. Š.

Papežinja Favsta

So trenutki, ko človeku ni do »visoke literature«, ampak do napetega čtiva, ki ga priklene od sobote zvečer do nedelje zvečer in mu ne da prenehati, dokler ni zaporedoma pogoltnil vseh petdeset in toliko poglavij. Kadar iščeš take knjige, vzemi v roke Zévacu — ta preizkušen recept, ki ga tudi naš čitatelj dobro pozna. »Papežinja Favsta« izpolnjuje še več nego obeta. Doba po Jernejevi noči, razburkana doba verskih bojov, dinastičnih intrig in vsakojakega nereda, je v tem romanu mojstrsko naslikana. Vojvoda Guiski, prevečana Favsta, Katarina de Medici in do malega vse ostale osebe gmadijo strahodejstvo na strahodejstvo in past na past; avtor sega globoko v romantični rekvizitorij podzemeljskih ječ, infernalnih mučilnih gradov, zarot, nkan in strašnih položajev, iz katerih ni videti rešitve; toda junastvo viteza Pardaillana ter zvesta ljubezna Karla Angoulemeškega in male Violette premagajo vse nevarnosti in pri pravijo romanu konec, kakršnega je do brodušni čitatelj vselej vesel. Zabavnejše knjige si ne moreš vzeti na počitnice! Knjiga velja broširana Din 45, vezana Din 55, ter ima 427 strani. —

Vplačilo drugega obroka na delnice Obrtne banke.

Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani je razposlala vsem delničarjem Obrtne banke v Sloveniji položnice za vplačilo drugega obroka. Delničarji naj na položnice vplačajo do 15. avgusta po 10 Din za vsako delnico. Na srednjem delu položnice, na drugi strani, ki je namenjena pismenim sporočilom, naj označijo številko akcijske potvrde, za koliko delnic pošiljajo znesek in naj navedejo ime, priimek, poklic, kraj in pošto. Delničarji, ki vplačala v določenem roku ne bi izvršili, prenehajo biti delničarji in se jim že vplačani znesek po odbitku 25% vrne. Če bi kak delničar položnice ne prejel, naj se obrne takoj na Zvezo obrtnih zadrug v Ljubljani.

Prispevajte za spomenik Kralju Petru v Mariboru

Samopomoč gospodarskih krogov mariborske oblasti

Ker se mnogi interesentje iz mariborske oblasti obračajo na Trgovsko podporno društvo »Pomoč« v Ljubljani radi pristopa, opozarja Trgovski gremij v Mariboru, da sta bili ustanovljeni dve društvi: v Ljubljani za ljubljansko in v Mariboru za mariborsko oblast. Ljubljansko društvo iz naše oblasti zato ne more sprejemati članov. Gremij opozarja dalje, da bo sklican še ta mesec ustanovni občni zbor, da sprejme pravila za »Samopomoč«, ter vabi vse, ki nameravajo pristopiti temu prepotrebemu dobrodelnemu društvu, da se čimprej prijavijo. Vabljeni bodo namreč na občni zbor samo oni, kojih prijavnice bodo pravočasno v naši posesti. Kakor znano, je namen društva, da izplača takoj po smrti kakega člana ali članice dedičem tolikokrat po 25 Din, kolikor bo imelo društvo članov.

Vplačila ob pristopu znašajo trikratni prispevek v sklad za izplačevanje podpor v smrtnih slučajih t. j. 75 Din, nadalje pristopnino do 30. leta starosti 10 Din, do 40. leta 20 Din, do 50. leta 30 Din, do 55. leta 40 Din in do 60. leta 50 Din, kar se steka v rezervni sklad. Razen tega je še plačati ob pristopu 20 Din kot prispevek za upravne (ustanovne) stroške, kasneje pa bo plačevati ob vsakem smrtnem slučaju kakega člana 25 Din kot nadomestilo za izplačano podporo ali posmrtnino. Po 25. letu članstva bo tega prispevka vsak član oproščen, ker se bo kril iz rezervnega sklada, kar je važno zlasti za mlajše člane.

Ob pristopu je torej plačati vsega skupaj po zgoraj navedenih starostnih mejah Din 105, odnosno 115, 125, 135 ali 145. Prijave sprejema začasno Trgovski gremij v Mariboru, kjer se dobe tudi nadaljne informacije in prijavne tiskovine.

Pravico do pristopa imajo tudi žene pristopivših članov in se posebno opozarja na to, da se sprejemajo nad 45 let stari člani samo do 1. oktobra. V interesu vsakogar je torej, da se takoj prijavi in reši s tem svojo družino iz denarne stiske o priliki svoje smrti.

Dar Hindenburgu

Nemški državni predsednik Hindenburg bo 2. oktobra star 80 let. Sam se je izrazil, da ne želi nobenih proslav, v vsej Nemčiji se pa kljub temu že danes pripravljajo velike proslave te njegove obletnice. Demokratska stranka Nemčije je izdala proglas, naj se v proslavo predsednika, ki zvesto služi narodu in državi, zbirajo prispevki za podpore in oskrbovanje vojnih žrtev. — S posebnim predlogom pa prihaja sedaj nekdanji pruski konservativni poslanec, komornik in bivši major von Oldenburg-Janschau, ki se je nekdanj »proslavil« z nasvetom, naj cesar z enim poročnikom in desetimi možmi razžene državni zbor. Ta stari konservativec predlaga, naj vsak član bivše nemške armade daruje pol marke, kar bi zadostovalo, da se kupi neka graščina s posestvom in pokloni Hindenburgu v dar.

Spor radi starosti predsednika

V Argentiniji volijo vsakih šest let državnega predsednika. Dosedanji državni predsednik Don Hipolito Irigoyen hoče biti ponovno izvoljen. Nastala je huda volilna borba. Nasprotniki Dona Hipolita trdijo, da izvolitvi nasprotuje njegova visoka starost. Smelo trdijo, da mora biti že blizu 90 let star. Privrženci njegovi proti tej trditvi ne morejo na stopiti, ker sami tudi ne vedo, koliko je predsedniški kandidat star. Sam Don Hipolito pa molči o svoji starosti vstrajno ne že preko 30 let. Damam, ki nočejo govoriti o svojih letih, se je torej pridružil še predsedniški kandidat argentinske države.

Samo za šalo.

- Kam pa pojdete na oddih?
- V Rogaško Slatino.
- Kaj znate mogoče madžarski?

Vrata v Azijo

Zastražen petrolej — Nomadski sovjeti — Pragozd in park

Črnomorsko pristaniško mesto Batum, ki je glavno mesto avtonomne rusko-sovjetske republike Adžaristan, je pravi vhod iz Evrope v Azijo. Pristanišče sicer danes ni tako živahno, kakor je bilo nekdaj, pričakovati je pa, da se bo naglo dvignilo in razvilo. Danes je zvezano z zunanjim svetom potom italijanskega Lloydja. Od tujih mornarjev se v Batumu vidi poleg Italijanov samo še Nemce. Italijanski mornariški oficirji gledajo strogo na to, da mostvo ne pride v nobene stike s prebivalstvom in z drugimi mornarji. Italijanski mornarji smejo samo šetati po obali, nemški pa lahko gredo v mesto, kjer obiskujejo vse kavarne in restavracije.

Batum je središče ruskega izvoza nafte. Izvoz se vrši z domačimi in tujimi parniki. Ruska uprava si je nabavila za prevoz nafte dva velikanska parnika, od katerih lahko vsak naloži več tisoč ton nafte. Nafto napeljujejo in pretakajo iz velikanskih cistern naravnost na ladje. To vse se vrši pod stalno močno vojaško stražo. Odkar so prekinjeni stiki z Anglijo, so te straže še posebno močne in pazljive. Rusi menda mislijo, da bi znal kak neprijatelj najeti atentate na velikanske zaloge nafte.

Drugi enakomerni izvozni predmet je petrolej. Cele vrste cevji za petrolej so napeljene do kolodvora in na pristanišče. V zadnjih treh letih je večina petroleja po teh ceveh tekla za Amerikance. Največ za družbo Standard Oil Company. Ta družba gradi sedaj po posebni pogodbi z rusko upravo velikansko najmodernejšo tovarno za čiščenje in predelavo petroleja.

Zanimiva pustolovščina

Znano je že, kako uspešno se da slepariti po Nemčiji pod imenom kakega princa ali drugega visokega aristokrata. Slepjarju ni niti treba dosti od vsega tega, kar se splošno razume pod nastopom in značajem takozvane »modre krvi«. Druga uspešna sleparska krinka je pa — amerikanizem. Amerikanski dolar je postal pravo svetovno božanstvo in se njegovim pravi in krivim posestnikom odpirajo na stežaj tudi ona vrata, ki so bila pred vojno najtrdnje zaprta.

Amerikanca je prav uspešno igral Evgen Nieburg, ki je pa sedaj le prav nesrečno končal svojo sleparsko karijero v Berlinu. Ta slepar je bil namreč sprejet v vseh odličnih berlinskih družbah, ker se je začel izdajati za člana in kurirja največjega ameriškega poizvedovalnega instituta. Par mesecev je hodil od enega berlinskega hotela do drugega in je iz vsakega kaj odnesel. Tu je lahko verneže obral za večje denarne zneske, tam je pokradel perilo, nekateri hotelirji so mu sami posojali denar, številni si v ve liko čast, da iz »trenutne zadrege« pomagajo odličnemu Amerikancu, ki pri banki še ni mogel dvigniti svojih dolarjev. Slepjar je ob tolikih uspehih pustil vsako previdnost na stran in tako so ga končno zaprli. Ob aretaciji so našli pri njem nič več in nič manj kot 25 svežnjev ponarejenih in ukradenih ključev. Na rovaš so mu vpisali nepregledno vrsto tatvin in sleparij. Policijski funkcionarji so se v največjem začudenju tolkli po glavi, kako je vendar mogoče, da možakar že dav no ni postal sumljiv. V mnogih hotelih, kjer je stanoval, so ob raznih tatvinah sumničili vse po vrsti, samo »odlični« ameriški gost je ostal nedotakljiv in vzvišen.

Slepjar Nieburg je osrečeval tudi druga mesta. Tako n. pr. Gradec, Dunaj in tudi Zagreb. Po nekod je bil tudi gost policijskih in sodnijskih zaporov. Med vojno je bil družabnik neke tajnostne zločinske osebnosti, ki je bila v Nemčiji znana pod imenom »grofica Colonna«. Kaj je pravzaprav bila ta grofica, je še danes nepojasnjeno. Nieburg sam o svoji preteklosti mnogo govori, a kdo naj ugotovi, kaj je laž in kaj resnica. Posebno rad povdaja, kako lahko mu je bilo slepariti, kar na sodnji in policijski ne slišijo radi.

Amerikanci so v Adžaristanu postali silno popularni, ker so dali zaslužka in kruha tisočerm brezposelnim.

Velika škoda za Batum je zastoj rusko-perzijskih trgovinskih pogajanj. Kot posredovalci med evropskim in perzijskim trgovskim svetom hočejo Rusi po vsej sili zaslužiti več kot znajo čisti tranzitni prispevki. Z enako trdovratnostjo pa zahtevajo Perzijanci prosti tranzit blaga vseh vrst preko Batuma in transkavkaške železnice.

Prebivalstvo dežele je po večini mohamedansko, živi pa izrazito nomadsko. Na pomlad se vse seli v gore s celim svojim živim in mrtvim inventarjem. Ti nomadi se ne brigajo za državno mejo in je morala Rusija glede njih skleniti že posebne pogodbe s sosedno Turčijo. Preko leta ostanejo adžaristanski nomadi večinoma v svoji nekdanji domovini — Turčiji, ne zgodi se pa nikdar, da bi kdo tam tudi ostal. Vsi so že skozinsko sovjetizirani. Ko se odpravljajo na planine, si izvolijo posebne odbore takozvane »potne sovjete«, ki delijo pašnike in vodijo sploh vse.

Vse potopisne knjige beležijo še danes kot posebno znamenitost Batuma njegov botanični vrt. Tega vrta pa ni več kot je bil nekdaj pred vojno. Okrog Batuma je že tako, da je tik umetnih nasadov in parkov najbujnejši pragozd. Pragozd je tudi znameniti batumski park tesno objel in že do dobra prerasel. Na eni strani se sicer še pobira vstopnina za obisk botaničnega vrta, od treh strani pa lahko prideš ven skozi bujno goščavo brez vsake vstopnine.

O združitvi Avstrije z Nemčijo

Predsednik nemškega državnega zbora Loebe je v odgovor na razne avstrijske razprave in predloge glede priključitve, izjavil med drugim sledeče: »O poti do združitve ima lahko vsak svoje mnenje, nazadnje ne bo imel mogoče niti eden prav. Biti pripravljen, izvesti združitev vsak čas in ne zavračati ničesar, kar vodi do tega cilja in do uresničenja te želje, to je naloga vseh prijateljev združitve«. — Zadnji dunajski nemiri so deloma tudi povod živahnejšega razpravljanja o priključitvi. Mnogi menijo, da bi bili vsi taki nemiri nemogoči, če bi bila Avstrija del enotne Nemčije. Sistem dveh enako močnih tabborov — republikanskega in monarhističnega — v Avstriji bi prenehal, prenehale bi tudi nekatere stranke, druge bi pa kot sestavni del celokupnih nemških strank v marsičem spremenile svoj značaj. Razni dunajski listi, ki opisujejo kako so bile po raznih letovskih sprejete strašne vesti o dunajskih dogodkih, pa imajo marsikatero pikro besedo na naslov Nemcev, zlasti Berlinčanov. Ti so se baje izražali: »Kaj, s tako sodrgo kot je dunajska, naj bi se mi združili?« Govorili so to tako, kot bi v Berlinu in drugod po Nemčiji še nikdar ne bilo kravalov.

Francoski vojaški piloti ne smejo pre-ko oceana.

Pod predsedstvom državnega predsednika je francoski ministrski svet sklenil, da francoski vojaški piloti ne smejo leteti preko oceana z vojaškimi zrakoplovi, če zrakoplovi nimajo priprav za pristanke na morju. Oceanski let francoskega vojaškega pilota Coste je s tem zopet odložen, četudi je bil njegov aparat že pripravljen.

Zopet 4500 delavcev odpuščenih.

Pri Združitvi električnih delniških družbah v Budimpešti so zahtevali pretekli teden delavci povišanje mezde in pričeli deloma štrajkat. Vodstvo tovarne je pozvalo delavce, da v soboto pričnejo z delom, češ da se prej ne razgovarja glede povišanja plače. Ker pa predvčerajšnjim kljub pozivu ni bilo nikogar štrajkujočih na delo, je tovarna ustavila sploh ves obrat in odpustila 4500 delavcev.

Slepar, ki nadomestuje moža-kvartopirca

Pariški listi prinašajo iz nekega kopaljšča sledečo pustolovsko zgodbo, vredno peresa kakega humorista: Mlad zakonski par se naseli v razkošnem hotelu. Medeni tedni so že minuli in mož vedno vztrajnejše pozno v noč igra karte v kazino. Žena, naveličana čakanja, odide še pred polnočjo spat. Neke noči, ko že sladko spi, se vrata polagoma odpro, mož tiplje okrog električne luči, mrmra, da ne funkcijonira in se godrnja premika po sobi. Žena misli, da so ga zopet hudo obrali v igralnici in ga skuša tolažiti, kar se ji tudi dobro posreči.

Nato zopet zaspi. Naenkrat jo pa zopet vzdrami odpiranje vrat in v luči, ki sedaj nepričakovano funkcijonira, vidi svojega moža, ki slači frak. »Kaj si bil zopet zunaj?« — ga vprašuje vsa začudena. »Kako zunaj?« — odgovarja mož — »saj ravnokar prihajam.« Najprej strah pri ženi, potem strah pri možu, ko izve, da ga je pri ženi nekdo zastopal. Tega zastopnika ni nikjer, ni pa tudi dragocenosti in denarja na nočni omarici in miznici. Ko so premetenega zločinca končno izsledili, se je ta izgovarjal, da je hotel samo denar in dragocenosti in da mu je vse drugo gospa sama dala. Bil je celo prisiljen vse vzeti, ker bi žena drugače spoznala, da ni njen pravi mož ter dvignila krik, ki bi prehitro končal njegove nočne posle. Navaja tudi, kako je druge dovolj trdno speče ženske olajšal v največji diskretnosti za zlatnino in denar ko so možje kot pribiti sedeli pri kartah.

Špecialist za ločitve zakonov

Zakonci ki hočejo narazen, storijo najboljšo, če se zatečejo k sodniku Abrahamu Crocksonu. Samo to je neprijetno, da je ta mož tako daleč — namreč v mestu Starville ameriške dežele Missouri. To je pa gotovo, da se mož ali ženska pri njem gotovo osvobodijo zakonskega jarma. Sodnik Abraham ločuje zakone promptno in zanesljivo in kar je največjega zanimanja vredna posebnost pri njegovem delovanju je še to, da ima pri teh ločitvah mesto Starville velikanske koristi. Ta sodnik je namreč uvedel postavbo, da se mora vsak, ki želi biti od njega rešen zakona, naseliti najmanj za 6 mesecev v mestu. — In ker je večina ločitev željnih zakoncev mnenja, da je boljše živeti pol leta v tem mestu kot pa celo življenje v nesrečnem zakonu, ima mesto brezprimerno živahen tujski promet. Med onimi, ki čakajo svojih šest mesecev na ločitev, se razvijajo tudi simpatije, ki često vodijo do zakonskih vezí. Ti ljudje po navadi ostanejo kar v mestu Starville, da imajo dobrega sodnika takoj pri rokah, če bi jih tudi drugi zakon razočaral.

Salomonska rabsodba.

Pariški listi tako le ironizirajo sodnijske sklepe pri ločitvah zakonov: Ker je ločitev zakonskega para N. N. iz obojestranske krivde končno sporazumno zaključena... in vsak od njiju zahteva svoj del iz dosedanje skupne posesti, ki vsebuje štiri mačke, tri pse, 52 pičik... in posebno še raditega, ker nobeden ne more dokazati, da bi bilo vse njegova izključna last... je sodišče spoznalo kot edino pravo, da se prizna obema strankama enako število živali... Torej dobi vsak dve mački, 26 pičik in — enega psa. Preglavico dela tretji pes. Kako ga razdeliti? Sodnik predlaga, naj se ta nesrečni tretji pes kot skupen in hvalen dar pokloni zagovorniku obeh strank. Toda o tem noče slišati ne mož in ne žena. In tako se bo najbrž razvil nov proces — za psa.

Nemška »jeklena čelada« na delu.

Nemški monarhisti in šovinisti, organizirani v takozvanem »Stahlhelm« imajo kot posebno točko svojega programa »čiščenje nemške rase«. V Kölnu so ta program izvajali sedaj na ta način, da so ponoči opustošili židovsko pokopališče. Okrog 100 spomenikov so razbili in prevrgli. Proti skrunilem grobov vlada med mirnim in treznim meščanstvom silno ogorčenje.

Sport

ISSK Maribor — lahkoatletika sekcija.

Pozivajo se atleti: Žgur, Koren, Kovačič, Hreščak in Rak, da pridejo v sredo ob pol 19. uri na igrišče, v svrhu doložitve podrobnosti za miting v Ptuj. — Načelnik.

Lahkoatletski miting v Ptuj.

V nedeljo dne 7. t. m. se bo vršil v Ptuj lahkoatletski miting za prvenstvo mariborske oblasti. LLAP je poveril izvedbo prireditve SK Ptuj, ker ima omenjeni klub trenutno najboljši prostor za prirejanje lahkoatletskih tekmovanj. Po dosedanjih prijavah je računati, da bo bisk izredno živahen in da bodo spričo ostre konkurence doseženi ugodni rezultati. SK Ptuj si je vzgojil kader dobrih atletov, ki bodo v nedeljo nastopali za svoje barve; »Rapid« se bo mitinga udeležil s kompletno lahkoatletsko garnituro, ki razpolaga z dobrimi močmi, »Maribor« pa bo zastopalo tokrat le pet do šest atletov, ki se jih tudi ne sme podcenjevati.

Prireditve obsega vse važnejše točke, v katerih se tekmuje na sličnih prireditvah in bo gotovo eden izmed najzanimivejših nastopov lahkoatletov iz mariborske oblasti. Udeležba celjskih atletov še ni zagotovljena.

Velike motociklistične dirke v Zagrebu.

Motociklistika je zavzela v zadnjih dveh letih pri nas v sportu prav odlično mesto in se neprestano približuje kvaliteti sosednjih držav, ki goje ta sport že dolga leta in imajo v omenjeni panogi že dovolj rutiniranih in prvorazrednih sportnikov. To dokazujejo številne domače prireditve in nastopi naših motociklistov na mednarodnih dirkah. V nedeljo 7. t. m. se bo vršila v Zagrebu velika mednarodna dirka, za katero so prijavljeni številni dirkači iz inozemstva: Dunaja, Gradca, Berlina, Zeneve, Budimpešte in iz drugih krajev. Domači konkurenti bodo imeli torej težko nalogo boriti se z reprezentanti inozemskih motociklističnih organizacij. Kljub temu je upati, da bodo dosegli ugodne rezultate. Kakšna bo udeležba s strani tukajšnjih tekmovalcev, trenutno še ni znano. O izidu tekmovanj bomo poročali.

Nov svetovni rekord v dviganju uteži.

Na prireditvi dunajskega težkoatletskega saveza je atlet Hipfinger potolkel dosedanj svetovni rekord v dviganju uteži. Obojernočno je sunkoma dvignil 142.5 kilogramov.

Rekordni čas v stafetnem teku 4 100.

je doseglo stafetno moštvo Nemčije na meddržavnem mitingu Švica: Nemčija v Düsseldorfu. Tekachi: Houben, Schüller, Büchner in dr. Wichman so v času 41 sekund potolkli ameriški svetovni rekord, ki je bil postavljen šele začetkom julija. Na mitingu je zmagala Nemčija v razmerju 90.5:45.5.

Velika laž o vojnih ujetnikih.

Nedavno se je v Berlinu pojavil Hans Pyttel, ki je trdil, da se kot bivši narednik vrača iz francoskega ujetništva v Novi Kaledoniji, kjer naj bi bilo še 860 bivših nemških vojakov za prtlj kot kaki zločinci. Ta vest se je prav naglo razširila ter izzvala velikansko razburjenje, ker je znano, da se 43.000 bivših nemških vojakov ni vrnilo iz ujetništva. Razume se, da so nemški nacionalisti to vest po svoje zgrabili in uporabili za hujškanje proti Franciji. Bogzna, kaj bi se bilo vse iz tega razvilo, da ni poseglo vmes nemško udruženje bivših vojnih ujetnikov, ki je ugotovilo, da je Pyttel navaden slepar, ki ni nikdar služil vojakov. Slepjarja so takoj zaprli.

Utekli gobavci.

Iz neke braziljske naselbine gobavcev, je uteklo par sto žrtev silno nalezljive obavosti. Bolniki so navalili na svoje strežaje in čuvaje ter se iz naselbine razkropili daleč na okrog. Ko je prebivalstvo okolice zvedelo, kaj se je dogodilo, je začelo vse bežati. Gobavci so zasedli zapuščene vasi. Posamezna krđela so pa zasledovala bežeče ter lovila — ženske. Proti gobavcem je oblast poklicala vojaštvo.

E. G. Brat:

Ugrabljeni milijoni

Roman ameriškega Jugoslovena. 74

»Potem? Nič posebnega. Truplo bi dal odpeljati na pokopališče, tukajle v tole knjigo bi pa pri tvojem imenu naslikal s črnilom debel križec z dnevom smrti. S tem bi bilo vse odpravljeno. Vsak teden se zgodi, da koga pokopljejo, a po njem ne vpraša nihče več.«

Jack je prebil že toliko različnih ječ, da mu nitirski ni mogla ubiti volje in humorja. Veselo se je krohotal nad filistrskimi modrostmi Sanche Panse. Koliko sličnosti je čutil v sebi z blagim vitezom vedno rožnate romantike, donom Quixotom! Cervantesov debeli roman mu je nudil popolno uteho preko vseh jetniških težkoč in neprijetnosti. Svojo trdno voljo je pojeklenil z odrekanjem, s potrpljenjem in molkom.

Tako je bil vedno miren, pokoren in poslušen. Čedil je vsak dan z vso vestnostjo sam svojo celico ter bil do pomočnika, kadar je prišel nadzirat ječe, uljuden, do paznikov prijazen in do staršega ljubezniv in šaljiv. Zato so ga imeli vsi radi ali vsaj mrziti ga ni imel nihče povoda.

Vsak dan je smel iti na izprehod. Skozi špalir paznikov je tekel po dolgem temnem hodniku na dvorišče, obdano od vseh štirih straneh od 4- in 5-nadstropnih jetniških poslopj. Zdelo se mu je, kakor da bega po ogromnem zaboji, čegar pokrov tvori nebo, vedno oblačno, megleno in neprijazno.

Žalostno, mračno je rusko zimsko nebo ob Nevi. A Jack se niti zato ni razburjal, saj je mislil na Puškina, ki je pel o peterburškem podnebj:

»naše severnoje ljetu
karikatura južnih zim...«

Če pa je že rusko poletje tako, kakšna naj bo zima! Jack je bil torej zadovoljen, da je smel vsaj eno uro na dan tehati po dvorišču vedno v krogu, desetkrat na desno, desetkrat na levo, brez ustavljanja, ker bilo je zelo mrzlo. Vselej se je znova rad vračal v toplo celico v zabavno družbo viteza suhljate postave, tolstega njegovega oprode in bedaste njune Dulcineje Toboške.

»Naprej! In nikdar odnehati!« to je bilo geslo dona Quixota. Biti značilen do vse skrajnosti in zvest načelom do poslednjega diha, žrtvovati vse za življenski cilj, pa naj sodi svet o nas kakorkoli, to je velika modrost, ki izvira iz vseh dejanj dona Quixota.

Zato se med čitanjem često Jack ni zavedal, da je v ječi, nego se je čutil svobodnega, neodvisnega kakor dobri vitez in njegov zvesti oproda.

Tako so Jacku minevali tedni, ne da bi se čutil duševno potrtega in ne da bi se omajala energija njegove volje.

Mnogo veselja so mu delali tudi golobje, ki so s v celih jatah izpreletavali po napuščih celičnih oken in omrežij ter so beračili kaznjence drobtin. Tudi na okence Jackove ječe so radi sedali.

Nekega dne po obedu pa je pozval Jacka pristav v pisarno, da napravita račun za hrano, ki jo je dobival na lastne stroške.

»Tudi nekaj perila sem dal nakupiti za vas, če vam je prav?« je dejal otožni pristav, ki je začel Jacka nenadoma vikati.

»Prisrčna vam hvala!« je vzkliknil Jack. »A kaj naj storim s ponošenim perilom?«

»Morda ga podarite staršemu... Proda ga lahko, ko ga opere,« je dejal pristav, hitro prešteval ostanek Jackovega denarja, vzdihal in molčal. »Komaj vam ostane še toliko, da se pripeljete iz Pitra do Moskve. Evo, vzemite vse!« In porinil je denar od sebe.

»Mi li dovolite, da vam polovico prepustim v poljubne namene?« je vprašal Jack oprezno. »Izkazal bi se rad hvaležnega!«

Pristav pa je zmajal z glavo.

»Nimate vzroka, predragi! In meni tega ni treba! Sam sem na svetu, čisto sam... in ruska država je bogata brez takih daril... Vzemite, morda boste denar bolj potrebovali...«

Jack je bil v zadregi: vendar ni govoril resnice stari potepuh v sutočni, ko je trdil, da so »vzjatočni« — jemalci podkupnin vsi, prav vsi... Počasi je pobiral denar z mize, pristav pa je vstal ter prenesel s police v kotu velik zavoj, trdo zvezan v papirju.

»Tu je vaše perilo: ruska košulja, spodnje hlače, nogavice, nekaj robcev... Priložil pa sem tudi vaš pasport in vso vašo obleko. Le kožuha vam ne smem vrniti: prevelik je...«

Jack je strmel: kaj naj to pomeni?

»Saj veste, da je sinoči umrl vaš levi sosed?« je dejal pristav.

»Ne, niti opazil nisem tega.«

»Pravtako bi bili lahko umrli vi, moj dragi,« je nadaljeval pristav in sedel zopet za svojo mizo. »In kaj bi se zgodilo potem?«

»Vi bi naslikali poleg mojega imena velik črn križ in...«

»In nihče bi ne vprašal več po vas! Dà!« In urno je vstal pristav, iztegnil desnico ter mu pokazal vrata. »Zdravstvijte Ivan Ivanovič, zdravstvijte!«

Jack je pristopil k njemu ter mu stisnil roko. »Bog vas potolaži, Vladimir Nikolajevič!« mu je pošepetal. »Bog vas poplačaj stotero!«

Pristav je omahnil nazaj na svoj stol, skril svoj obraz v obe dlani ter zahropel: »Idi! Idi, brat moj v Kristu!«

Ginjen je odšel Jack. Dasi trdih živcev, ga je pristavovo vedenje usupnilo, da bi bil skoraj podvomil, spi li in sanja ali bdi. Poleg peči v predsobi je smrčal starši, ki pa se je takoj prebudil, ko je prišel Jack do njega. »O, kaj vse ti je nakupil Vladimir Nikolajevič,« je vzkliknil razveseljen in segel po zavoju. »Naj ti nesem jaz, če dovoliš!«

»Tudi zate imam marsikaj. Le nosi!«

In vrnila sta se v celico št. 170 ter razvezala zaboj. Tu je bilo sveže perilo, vsa Jackova obleka, v suknji pa celo Jackov pasuš.

»Angel v človeku je naš Vladimir Nikolajevič!« je šepetal starši. »Saj sem ti rekel, da bi dal dušo za vsakogar, ki se mu smili. In smilimo se mu skoraj vsi. Sam je trpin, nesrečnik, zato čuti z nami, velikimi grešniki. Tudi meni je že hotel pomagati, a jaz sam nisem maral. Kam naj grem? Čemu bi bil tam zunaj? V nadlego ljudem, v pogubljenje lastne duše... A glej, zdaj ti daje priložnost, da odideš. Bog s teboj, bratec!«

»Tu sosed na levi je umrl,« je dejal Jack; »zdi se mi pa, da pokopljejo mene.«

»Pokopljejo Ivana Ivanoviča Ljeskova, da živi zopet Ivan Ivanovič Hljestakov... o, čuden je svet, nerazumljiva so božja pota!« se je smehljaj starši...

Urno se je slekel Jack do golega, se oblekel v sveže perilo, nato v svojo obleko in vrhu vsega še v kazniško uniformo. Čepico, rokavice in pasuš si je vtaknil ob prsi in okoli pasu.

»Ko pokopljete tovariša, poberi vse lopate in jih nesí v mrtvašnico!« je učil starši Jacka. »Nič se ne boj: vse je domenjeno. Tvoji tovariši so že poučeni, kako se imajo vesti. Danes ti, čez teden dni kdo drug... Jetnikov prirašča tukaj vsak dan. Če bi čahali le na to, da kateri umre, bi nastala v celicah taka gneča, kakor na muzikovi glavi med ušmi... Torej pomni: po pogrebu vzameš lopate in jih odneseš v mrtvašnico. Vse drugo je moja stvar.«

»Ali se ne bojiš zase?« se je čudil Jack. »Kaj, če te zalotijo?«

Malioglasi kisluzijov posredovalne in socialne namene občinstva: vsaka beseda 30 p, najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Zenitve, dopisovanje in oglašitve trgovskega ali reklamnega značaja: vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Din 10.—

Maj dijak se sprejme

pri dobri rodbini na stanovanje in hrano skupno v eno sobo z dvema domačima gimnazijcema (II. in IV. razr.) Naslov v upravi. 624

Branjarija

dobro idoča, na prometnem kraju na prodaj. Vprašati: Ob železnici št. 8. 668

Slikarski tečaj

za dame in gospode prične ponovno dne 10. avgusta. Vpisovanje v veletgovini g. Weixl-a in trgovini Kern, Gosposka ulica. Za uro se plača samo Din 5.— Rohs, dipl. učiteljica umetne obrti. 669

Instruiram matematiko

za srednje šole po zmerni ceni. Naslov v upravi lista. 664

Slikarski tečaj

za dame in gospode prične ponovno dne 10. avgusta. Vpisovanje v veletgovini g. Weixl-a, kjer so tudi dela razstavljena. Za uro se plača samo 5 Din. — Rohs, diplom. učiteljica umetne obrti. 663

Delikatesno trgovino

ali kaj sličnega vzamem v najem ali kupim. Ponudbe pod »Delikatesa« na upravo »Večernika«. 662

KLISEJE

ZA TISKOVINE, REKLAME, LETAKE, ZA TRGOVSKI PISEMSKI PAPIR, ZA KUVERTE, ZA INSERTE, DALJE KLISEJE ZA RAZGLEDNICE IN PORTRAITE IZDELUJE ZA ENO ALI VEČBARVNI TISK

„JUGOGRAFIKA“ R. Z. Z O. Z.
LJUBLJANA, SV. PETRA NASIP 23

Vrvi za splave, za živino, za perilo, uzde, štrange, gurte (izdelek tvrdke Sinkovec) na debelo in drobno priporoča Drago Rosina - Maribor Vetrinjska ulica 26. 599

Spominjajte se CMD!

Dobro znana meščanska kavarna

BRISTOL

v Vetrinjski ulici

nudi cenj. občinstvu prvovrstna domača namizna vina. Specijalitet: Breskova bovia. Dnevno sveže domače pecivo in raznovrstne delikatese. Vsi tu- in inozemski časopisi cenj. gostom na razpolago. Krasno urejeni in prahu prosti senčnat vrt. Priporoča se

650

Katica Kotnik-ova

Franjo Lah

trgovina z manufakturnim blagom

priporoča svojo bogato zalogo vsakovrstnega manufakturnega blaga po najnižjih cenah 579 Maribor, na vogalu Vetrinjske in Jurčičeve ul.

ODPRI OCI!

Za izdane reklamne bankovce plača moja blagajna vsakemu prinositelju takega reklamnega bankovca pri nakupu za 100 Din v gotovini 10 dinarjev. 648

VELETRGOVINA TRGOVSKI DOM
MARIBOR :: LASTNIK IVAN PREGRAD

!! PRIHODNJA REKLAMA BO ZOPET SENZACIJONELNA !!